

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાતની વડી અદાલતમાં, અમદાવાદ ખાતે

ક્રિમીનલ અપીલ નં. ૫૮૦/૧૯૯૬

વીથ

ક્રિમીનલ રિવીઝન અરજી નં. ૩૦૩/૧૯૯૬

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.જે. ઠાકર

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને સંદર્ભ કરવામાં આવશે કે નહીં?	
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની ઉચિત નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ, ૧૯૫૦ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે ?	
૫	શું આ ચુકાદો દીવાની ન્યાયાધીશને પરીપત્રીત કરવાનો છે ?	

રવિન્દ્રભાઈ બાબુલાલ શાહ....અપીલકર્તા (એસ)

વિ.

ગુજરાત રાજ્ય....પ્રતિપક્ષી(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ)

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ માટે એડવોકેટ શ્રી અતુલ એચ. મેહતા માટે શ્રી માનવ મેહતા ,

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) ક્રમાંક ૧ માટે એ.પી.પી. સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ

=====

કોરમ : માનનીય ન્યાયમૂર્તિ કે.જે. ઠાકર

તારીખ : ૦૬/૦૨/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. વર્તમાન અપીલકર્તાએ દંડ પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૩૭૪(૨) હેઠળ, ૩૧.૭.૧૯૮૬ના રોજ માનનીય વિશેષ ન્યાયાધીશ, અદાલત નં. ૭, અમદાવાદ દ્વારા એટ્રોસિટી ફોજદારી કેસ નં. ૫/૧૯૮૫ માં પસાર કરાયેલા દોષસિદ્ધિ અને સજાના ચુકાદા અને આદેશ વિરુદ્ધ આ અપીલ દાખલ કરી છે, જેમાં માનનીય ન્યાયાધીશે અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ)

અધિનિયમ, ૧૯૮૯ ની કલમ ૩(૧)(૮) હેઠળ અપીલકર્તાને દોષિત ઠરાવી છ માસના સાદી કેદની સજા તથા રૂ. ૫૦૦/- નો દંડ ફટકાર્યો છે; અને દંડની ચુકવણી ન કરવામાં આવે તો વધુ સાત દિવસની સાદી કેદની સજા ફટકારવામાં આવી છે, જેને આ અપીલમાં પડકારવામાં આવી છે।

૨. ફરિયાદ પક્ષના કેસના સંક્ષિપ્ત તથ્યો નીચે મુજબ છે:

૨.૧ ફરિયાદી શ્રીમતી વીરબાલા મણિલાલ બેન્કર અનુસૂચિત જાતિની સભ્ય હોવાને કારણે, તેમણે વર્તમાન આરોપી વિરુદ્ધ અદાલતમાં ખાનગી ફરિયાદ દાખલ કરી હતી. તેની મુજબ, આરોપી જૂન ૧૯૯૨ સુધી ચુનાઈટેડ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કંપની, કચેરી નં. ૧, અંબિકા સેન્ટર, રિલીફ રોડ, અમદાવાદમાં સહાયક મહાપ્રબંધક તરીકે કાર્યરત હતો. એ જ કચેરીમાં, તેઓ ૧૯૮૦થી તેમની નીચે કલાર્ક તરીકે કામ કરતાં હતાં. આ સમયગાળા દરમિયાન આરોપીએ પોતાની સત્તાનો દુરુપયોગ કર્યો જેથી ફરિયાદી તેના વશમાં થઈ જાય અને તેની ઈચ્છા મુજબ વર્તે. તેથી, શેરોમાં આવી રકમનું રોકાણ કરવાથી આર્થિક લાભ મેળવી શકાશે, એવો બહાનો કરીને બેંકમાં સંચુકત ખાતું ખોલાવીને તેને પોતાના વિશ્વાસમાં લેવામાં આવી હતી. આ કૃત્ય આરોપીએ દુર્ભાવનાપૂર્ણ ઇરાદાથી કર્યું હતું. તેણીનું જાતીય શોષણ કરવા માટે, આરોપીએ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અદાલત નં. ૧૫ સમક્ષ ખોટી અને તુરુષ ફરિયાદ દાખલ કરી હતી. તેણે વિવિધ પોલીસ મથકોમાં પણ અરજીઓ આપી તેણીને અપમાનિત કરવા અને સમાજમાં

તેની પ્રતિષ્ઠા ઘટાડવાના પ્રયત્નો કર્યા હતા. આ રીતે, તેના વૈવાહિક જીવનમાં ખલેલ પડે અને તે આરોપીની ઈચ્છા સામે ઝૂકી જાય. અદાલત નં. ૧૫ સમક્ષ ફરિયાદ દાખલ કર્યા બાદ, આરોપીએ તરત જ તે પાછી ખેંચી લીધી, અને પરિણામે તેણી માનસિક અવનતિમાં જતી રહી. તેણે પોલીસ મથકોમાં વિવિધ અરજીઓ કરેલી હોવાથી, પોતાનું નિવેદન આપવા માટે તેણીને પોલીસ મથકે જવા માટે મજબૂર થવું પડ્યું. આ રીતે, માનસિક ચાતના આપીને આરોપી ઈચ્છતો હતો કે ફરિયાદીના વૈવાહિક જીવનમાં ખલેલ પડે અને તે દ્વારા તે તેણીનું જાતીય શોષણ કરી શકે. આ રીતે, આરોપી ઉચ્ચ અધિકારી હોવા છતાં, તેણે પૈસા પડાવવા અને બ્લેકમેલ કરવા માટે પોતાની સત્તાનો દુરુપયોગ કર્યો. આરોપીએ તેણીને એ ધમકી પણ આપી હતી કે તેના બાળકોનું અપહરણ કરવામાં આવશે અથવા તેમને મારી નાખવામાં આવશે, જેથી તેણીએ તેની સામે ઝૂકી જવું પડે. આરોપી આર્થિક રીતે સધ્ધર અને પ્રભાવશાળી વ્યક્તિ છે. આ રીતે, આરોપીએ કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કર્યો છે અને ફરિયાદી અનુસૂચિત જાતિની સભ્ય હોવાનો અયોગ્ય લાભ પણ લીધો છે. ફરિયાદીએ ખાનગી ફરિયાદ દાખલ કરી હતી, જેને દંડ પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૧૫૬(૩) હેઠળ કણજ પોલીસ મથકે મોકલવામાં આવી હતી. પોલીસે સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધ્યા, દસ્તાવેજ પુરાવા એકત્રિત કર્યા અને તપાસ પૂર્ણ થતાં આરોપી સામે આક્ષેપિત, દંડનીય ગુના અંગે ૩-૧(૮) અને ૩-૧(૯) હેઠળના અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૮ની જોગવાઈઓ હેઠળ ૩૧.૧.૨૦૦૫ના રોજ વિદ્વાન વિશેષ ન્યાયાધીશની

અદાલતમાં આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું, જેને અત્યાચાર ફોજદારી કેસ નં. ૫/૧૯૯૫ તરીકે નંબર આપવામાં આવ્યો.

૩. આરોપી સામે આંક ૪ દ્વારા આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો. અપીલકર્તા-આરોપીએ દોષી ન હોવાની દલીલ કરી હતી અને પોતાને **બિચ્છાવણા** માટે રજૂ કર્યો હતો.

૪. અપીલકર્તા-આરોપી સામે મૂકાયેલ આરોપ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદ પક્ષે નીચેના સાક્ષીઓની પરીક્ષા કરી છે:

૧. પી.ડબ્લ્યુ.-૧ વિરબાલા મણીલાલ આંક ૧૨

૨. પી.ડબ્લ્યુ.-૨ દેવાભાઈ ચનાભાઈ ભંભોર આંક ૧૮

૩. પી.ડબ્લ્યુ.-૩ મણિલાલ ખુશાલભાઈ બેન્કર આંક ૧૯

૪. પી.ડબ્લ્યુ.-૪ યોગેન પ્રમુખલાલ પારેખ આંક ૨૬

૫. પી.ડબ્લ્યુ.-૫ કિશોરસિંહ દિલીપસિંહ ઝાલા આંક ૩૨

૬. પી.ડબ્લ્યુ.-૬ નૈનાબેન રાજેશકુમાર હિડિયા આંક ૩૩

૭. પી.ડબ્લ્યુ.-૭ નટુભા જોરુભા ગોહિલ આંક ૩૭

૮. પી.ડબ્લ્યુ.-૮ પોપટસિંહ જવાનસિંહ ચાવડા, આઈ.ઓ., આંક ૩૨

૫. આરોપીએ નીચે મુજબના સાક્ષીઓને પણ તપાસ્યા છે:

૧. કિરીતભાઈ સોમાભાઈ શોલા આંક ૪૮

૨. હર્ગોવિંદ ગુરુભાઈ પરમાર આંક ૫૩

૩. મહેશભાઈ શંકરલાલ શાહ આંક ૫૮

૬. ફરિયાદ પક્ષે નીચલી અદાલત સમક્ષ નીચે દર્શાવેલ દસ્તાવેજી પુરાવા પણ રજૂ કર્યા છે.

૧. ફરિયાદ આંક ૧૫

૨. આરોપી દ્વારા દાખલ કરાયેલી ફરિયાદની પ્રમાણિત નકલ આંક ૧૧

૩. ઉપરોક્ત ૨ ફરિયાદ તારીખ ૨.૬.૯૪ પાછી ખેંચવા માટેની પુરસિસની પ્રમાણિત નકલ આંક ૮ તે.

૪. આરોપી અને ફરિયાદી દ્વારા ૨૭.૫.૯૪ના રોજ કરવામાં આવેલ કરાર આંક

૧૪ ૫. ફરિયાદીનું જાતિ પ્રમાણપત્ર આંક ૧૩ ૬. આરોપી દ્વારા દાખલ કરાયેલી

ફરિયાદની નકલ આંક ૯ ૭. આરોપી દ્વારા દાખલ કરાયેલી ફરિયાદની નકલ

આંક ૧૦ ૮. ફોજદારી કેસ નં. ૫/૯૫માં રોજનામું આંક ૨૮ ૯. એમ. કેસ નં.

૬૯/૯૪માં ‘બી’ સમરી માટે પ્રાર્થના સાથે શાહપુર પોલીસ સ્ટેશન દ્વારા રજૂ

કરાયેલ અહેવાલની ઝેરોક્સ આંક ૨૯ ૧૦. પી.આઈ. શાહપુર રંગીલા પોલીસ

સ્ટેશન તથા સહાયક પોલીસ કમિશનર, “સી” ડિવિઝનનો નકલ આંક ૩૦ ૧૧. સહાયક પોલીસ કમિશનરની નોંધો સાથેનો અહેવાલ આંક ૩૧ ૧૨. ફોજદારી કેસ નં. ૫/૯૫માં રોજનામાની નકલ આંક ૩૫ ૧૩. પી.આઈ., કરંજ પોલીસ સ્ટેશન તથા સહાયક પોલીસ કમિશનરનો “સી” સમરી માટેનો અહેવાલની નકલ આંક ૩૬ ૧૪. આરોપી દ્વારા પી.આઈ., એલિસબ્રિજ પોલીસ સ્ટેશનને ૯.૫.૯૪ના રોજ રજૂ કરાયેલ અરજીની નકલ આંક ૩૯ ૧૫. વર્તમાન ફરિયાદીનું નિવેદન આંક ૪૦ ૧૬. ઉપરોક્ત અરજીના સંદર્ભમાં પી.એસ.આઈ.ના અહેવાલની નકલ, તારીખ ૫.૭.૯૪ આંક ૪૧

૭. આરોપીએ નીચેના દસ્તાવેજો પર પણ આધાર મૂક્યો છે:

૧. રંગીન ફોટોગ્રાફ આંક ૧૭ ૨. નમૂના હસ્તાક્ષર કાર્ડ આંક ૫૦ ૩. ખાતું ખોલવાની કાર્ડ આંક ૫૪ ૪. અલગ અલગ રકમના ચેક્સ આંક ૫૯ થી ૬૮ ૫. ખાતું બંધ કરવાની પત્ર આંક ૬૯ ૬. બચત બેંક ખાતાનું નિવેદન આંક ૫૫

૮. ત્યારબાદ, સાક્ષીઓની તપાસ કર્યા પછી, ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની ધારા ૩૧૩ હેઠળ અપીલકર્તા-અભિયુક્તનું વધુ નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું, જેમાં અપીલકર્તા-અભિયુક્તે ફરિયાદ પક્ષનો કેસ નકાર્યો છે।

૯. મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાનું વિચારણા કર્યા પછી અને પક્ષકારોની દલીલો સાંભળ્યા પછી, વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશ તારીખ ૩૧.૭.૧૯૯૬

દ્વારા, અમદાવાદની અદાલત ક્રમાંક ૭ ના વિદ્વાન વિશેષ ન્યાયાધીશે અપીલકર્તા-આરોપીને અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૯ ની ધારા ૩-૧(૮) હેઠળ તેના વિરુદ્ધ મૂકાયેલા આરોપમાં દોષિત ઠરાવ્યા હતા અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ અપીલકર્તા-આરોપીને દોષિત ઠેરવી સજા ફટકારી હતી. અન્ય ગુનાઓ બાબતે તેને નિર્દોષ છોડવામાં આવ્યા હતા, જેના વિરુદ્ધ રાજ્ય દ્વારા કોઈ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી નથી, પરંતુ મૂળ ફરીયાદકર્તાએ પત્ર દ્વારા વાંધાઓ મોકલ્યા છે, જેને પુનરીક્ષણ તરીકે ક્રમાંકિત કરવામાં આવ્યા છે, તેમ છતાં તેઓ હાજર થયા નથી.

૧૦. વિદ્વાન વિશેષ ન્યાયાધીશ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આક્ષેપિત દોષસિદ્ધિ અને દંડના ચુકાદા અને આદેશથી અસંતુષ્ટ અને વ્યથિત થઈને, વર્તમાન અપીલકર્તાએ આ અપીલ દાખલ કરી છે.

૧૧. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મનવ મેહતા તથા પ્રતિવાદી-રાજ્ય તરફે વિદ્વાન એ.પી.પી. શ્રીમતી મોનિકા ભટ્ટને સાંભળવામાં આવ્યા.

૧૨. શ્રી મેહતા, અપીલકર્તા-આરોપી તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે દબપણે રજૂઆત કરી છે કે રેકૉર્ડ પરની સાક્ષ્ય પરથી જણાઈ આવે છે કે અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત જનજાતિઓ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૯ ની કલમ ૩-૧(૮) અંતર્ગતનો ગુનો બનતો નથી, અને તેથી પડકારાયેલો દોષસિદ્ધિ અને સજાનો ચુકાદો અને આદેશ રદ કરવામાં આવવા

જોઈએ તથા અપીલ મંજૂર કરવી જોઈએ. અપીલકર્તા તરફે હાજર રહેલા શ્રી મેહતાએ રજૂઆત કરી છે કે નીચલી અદાલતે ફરિયાદ પક્ષની કથા અને રેકૉર્ડ પરની સાક્ષ્ય પર વિશ્વાસ કરવામાં ભૂલ કરી છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે દોષસિદ્ધિનો ચુકાદો અને આદેશ ફરિયાદ પક્ષની સાક્ષ્યની અયોગ્ય મૂલવણી પર આધારિત છે અને અસંભાવ્યતાઓ પર આધારિત છે, અને તેથી તે રદ કરવામાં આવવા પાત્ર છે. શ્રી મેહતાએ વધુમાં રજૂઆત કરી કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશે એ સમજવામાં નિષ્ફળ ગયાં કે ફરિયાદ પક્ષ મુજબ પણ અપીલકર્તાએ વિર્માલાબેનના લગ્નજીવનમાં ખલેલ પડે અને પતિ તથા પત્ની વચ્ચેના સંબંધો તંગ બને, જેથી તેણીને અપીલકર્તા સાથે સંબંધ રાખવા મજબૂર કરાય, તે હેતુથી અદાલતમાં તેમજ પોલીસ મથકોમાં વિવિધ ફોજદારી કાર્યવાહી દાખલ કરી હતી. જોકે, ફરિયાદ પક્ષ તરફે રજૂ કરાયેલ સાક્ષ્ય અપીલકર્તાની આ મનોવૃત્તિ સ્થાપિત કરવામાં સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ રહ્યું. આ મુદ્દા પર નીચલી અદાલતે પણ સાક્ષીઓને અને તેમના આ મુદ્દા પરના સાક્ષ્યને વિશ્વાસમાં લીધું નથી. શ્રી મેહતાએ રજૂઆત કરી કે વિદ્વાન નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશે કલમ ૩(૧)(૮) હેઠળનો ગુનો બને છે એવો નિષ્કર્ષ કાઢવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે, જ્યારે ત્રણ ફોજદારી ફરિયાદોમાં સમન્સ જારી કરવામાં આવ્યા હતા અને સમન્સ અદાલત દ્વારા જારી થયા પછી, તે ફરિયાદોમાં આરોપી રહેલી ફરિયાદી હાલના આરોપી સાથે આવીને વિવાદનો સમાધાન કરી લીધો હતો. વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે બે અન્ય કેસોમાં પોલીસ દ્વારા ‘બી’-સમરી અહેવાલ દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ ‘બી’ ‘સી’ સમરી અહેવાલ દાખલ કરવાનું દુર્ભાવનાપૂર્ણ અથવા હેતુપૂર્વક

કનડગત કરતી કાનૂની કાર્યવાહી કહેવાઈ શકે નહીં, અને તેથી હકીકતનો નિષ્કર્ષ માત્ર તર્કવિરુદ્ધ જ નથી પરંતુ કોઈ સાક્ષ્ય વિના આધારિત છે, અને તેથી હાલની અપીલ મંજૂર કરવામાં આવવી જોઈએ.

૧૩. તેના વિરુદ્ધ, વિદ્વાન એપીપી શ્રીમતી ભટ્ટે આ અદાલત સમક્ષ રેકૉર્ડ સમગ્ર પુરાવાનું અવલોકન કરાવ્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશે પસાર કરેલો આક્ષેપિત ચુકાદો અને આદેશ ન્યાયસંગત અને યોગ્ય છે. શ્રીમતી ભટ્ટે, વિદ્વાન એપીપીએ વધુમાં રજૂઆત કરી કે રેકૉર્ડ પુરાવાને ધ્યાનમાં લેતા એવું કહી શકાય નહીં કે વિદ્વાન નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશે આરોપીને દોષિત ઠરાવી છ મહિના માટે એસ/આઈની સજા ફટકારવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે, અને તેથી વર્તમાન અપીલ રદ થવા લાયક છે. શ્રીમતી ભટ્ટે વધુમાં રજૂઆત કરી કે વિદ્વાન નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશે ઠોસ કારણો આપીને એવો નિષ્કર્ષ કર્યો છે કે આરોપીએ જીવનના નીચલા સ્તરના એક મહિલાની સામે દુર્ભાવનાપૂર્ણ ફરિયાદી કાર્યવાહી શરૂ કરી છે.

૧૪. મેં રેકૉર્ડ ઉપર રજૂ થયેલા મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાનો અભ્યાસ કર્યો છે. મેં ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-ફરિયાદીની મૌખિક સાક્ષી વાંચી છે તથા અપીલકર્તા વિરુદ્ધ ઘડાયેલ આરોપપત્રનો પણ પરિશીલન કર્યો છે. રેકૉર્ડ ઉપરના આગળના પુરાવા તરફ વળતા પહેલાં, આ અદાલતે કલમ ૩(૧), વિશેષ કરીને કલમ ૩(૧)(૮), ૩(૧)(૯) અને ૩(૧)(૧૨) ના અનુષ્ઠાનો,

જે હેઠળ આરોપી પર આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો, તેમનું અવલોકન કરવું પડશે, જે નીચે મુજબ વાંચવામાં આવે છે:

૩. અત્યાચારના અપરાધો બદલ દંડ.- (૧) જે કોઈ અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત જનજાતિનો સભ્ય ન હોય, તે અનુસૂચિત જાતિના અથવા અનુસૂચિત જનજાતિના સભ્ય વિરુદ્ધ ખોટો, દુર્ભાવનાપૂર્ણ અથવા હેરાનગતિજનક નાગરિક દાવો અથવા ફોજદારી અથવા અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી આરંભે;

(૯) કોઈ જાહેર સેવકને કોઈ ખોટી અથવા તુરછ માહિતી આપે છે અને તેથી એવો જાહેર સેવક પોતાની વૈધ સત્તાનો ઉપયોગ અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત જનજાતિના સભ્યને હાનિ પહોંચાડવા અથવા ત્રાસ પહોંચાડવા માટે કરવા પ્રેરાય છે;

(૧૨) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત જનજાતિની એક સ્ત્રીની ઈચ્છા પર પ્રભુત્વ સ્થાપિત કરવાની સ્થિતિમાં રહીને, અને તે સ્થિતિનો ઉપયોગ કરીને તેની જાતીય શોષણ કરે છે, જેના માટે અન્યથા તે સંમત થઈ હોત;

૧૫. હવે, પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે કે જો આરોપીએ અધિનિયમની કલમ ૩(૧) (૧૨) અને/અથવા ૩(૧)(૯) તથા ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૫૧૧ અને ૫૦૬(૨) હેઠળ નીચલા વર્ગના વ્યક્તિ સામે ગુનો કર્યો ન હોય, તો શું એમ કહી

શકાય કે તેણે અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(૮) હેઠળ ગુનો કર્યો છે. માનનીય નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશે વર્ણવેલ હકીકતી પરિસ્થિતિથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ફરીયાદી બેંકમાં કર્મચારી હતી. ફોટોગ્રાફો દર્શાવે છે કે તેણીનો આરોપી સાથે અત્યંત ઘનિષ્ઠ સંબંધ હતો, અને આ હકીકતોનો આ અદાલતે આવનારા સમયમાં તેણીની પ્રતિષ્ઠા પર પ્રશ્ન ન ઊઠે તે માટે ઉદ્દેશ કર્યો નથી, છતાં તે બહુ કંઈ કહી જાય છે. અન્ય બાબતો જે માનનીય નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી હતી, તે નોંધનીય છે કે ફોજદારી ફરીયાદમાં પણ, જ્યાં માનનીય નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશે તત્ત્વ જણાઈ આવતાં સમન્સ જારી કર્યા હતા, ત્યાં પક્ષકારોએ વિવાદોનો સમાધાન કરી લીધો હતો. આ દષ્ટિકોણથી, શું તેને ખોટી કહી શકાય? આ અદાલતને અન્ય એક મુદ્દા તરફ લઈ જાય છે કે શું માત્ર એટલા માટે કે સ્ત્રી અનુસૂચિત જનજાતિની હતી, આ એક તુરછ અને દુર્ભાવનાપૂર્ણ ફરીયાદ હતી. માનનીય નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશે સંરક્ષણના સાક્ષીઓ પર વિશ્વાસ ન મુક્યો તે ઠરાવતાં સ્પષ્ટપણે ત્રુટિ કરી છે. ડી.ડબ્લ્યુ.-૨ અને ૩ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે ખાતાઓ ખોલવામાં આવ્યા હતા, અને તેથી માત્ર એટલા માટે કે મામલો સમાધાનથી નિપટ્યો હતો અને ચેક પણ હતો, એવું કહી શકાય નહીં કે આરોપીએ એવી ફરીયાદ દાખલ કરી હતી જેને ખોટી કહી શકાય. ઑક્સફર્ડ શબ્દકોશ અનુસાર ‘ખોટું’, ‘દુર્ભાવનાપૂર્ણ’ અને ‘તુરછ’ શબ્દોના અર્થ આ મુજબ છે: ખોટું: હકીકત મુજબ ન હોવું, ખોટું, અચુક નહીં; દુર્ભાવનાપૂર્ણ: દુર્ભાવનાથી યુક્ત; હાનિ પહોંચાડવા ઈરાદાપૂર્વક અથવા ઈરાદો ધરાવતું; તુરછ: ૧. જે કંટાળો ઉત્પન્ન કરે એવું ૨.

કાનૂન: કાર્યવાહી માટે પૂરતા આધાર વિના અને માત્ર પ્રતિવાદીને હેરાન કરવા માટે કરાયેલ ૧૬. પોલીસે પક્ષકારોની પૂછપરછ કર્યા બાદ, હાલના આરોપી દ્વારા દાખલ કરાયેલી ફરીયાદ બાબતે, ફરિયાદ પક્ષ આરોપીએ સહાયક મહાપ્રબંધક તરીકે ફરીયાદી પર પોતાની ઈચ્છા લાદી અને પોતાની સત્તા તથા પદનો ઉપયોગ કરીને તેણીનું યૌન શોષણ કર્યું, જેને અન્યથા તેણી સંમત ન થાત, તે સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યું છે. પુરાવામાં છે કે નવેમ્બર, ૧૯૯૨ પછી આરોપી ફરીયાદીનો પરિષ્ઠ અધિકારી રહ્યો નહોતો, કારણ કે તેનું પ્રદેશ કચેરીમાં સ્થાનાંતરણ થઈ ગયું હતું અને પ્રદેશ કચેરીનો અંબિકા સેન્ટરની કચેરીના કર્મચારી સાથે કોઈ સંબંધ નથી, જ્યાં ફરીયાદી સેવા આપતી હતી. વધુમાં વધુ એટલું કહી શકાય કે આરોપીએ ખોટી ફરીયાદો કરીને ફરીયાદીને માનસિક રીતે હેરાન કરી હતી, અને તેના પરિણામે તેના લગ્નજીવનમાં વિક્ષેપ પડ્યો હોઈ શકે છે. જોકે ફરીયાદીના પતિ સાક્ષી મણિલાલ બાંકર, આંક ૧૯,એ જ્ઞાતિ આપ્યું છે કે આરોપી એવી ફરીયાદો દાખલ કરીને તેની પત્ની (ફરીયાદી)નું યૌન શોષણ કરવા ઈચ્છતો હતો. તેમ છતાં, સંરક્ષણ દ્વારા રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવેલી વિરોધાભાસરૂપ મહત્વની ચૂકના કારણે, પોલીસ સમક્ષના તેના નિવેદન દરમિયાન તેણે આવું કોઈ નિવેદન આપ્યું નહોતું. સંક્ષેપમાં, એવું જણાય છે કે તેણે અદાલત સમક્ષ પોતાનું વર્તન વધારીને રજૂ કર્યું, જેથી પોતાના આ આધારે આરોપીને ફસાવી શકે. સંક્ષેપમાં, આ મુદ્દે કોઈ વિશ્વસનીય અને પ્રતીતિકર પુરાવો ઉપલબ્ધ નથી. તેથી, આ પાસું ગેરહાજર છે. આ અદાલત સમજી શકતી નથી કે અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(૮) હેઠળ આરોપીને દોષિત ઠરાવતાં

માનનીય નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશને કયા કારણો પ્રભાવિત થયા હતા. તેથી, દોષસિદ્ધિ કોઈ આધાર વિના કરવામાં આવેલી છે. આંક ૧૪ તરીકે પહેલેથી જ એક કરાર છે, જે દર્શાવે છે કે પરા જપ ખાતેનો હકીકતી નિષ્કર્ષ કોઈ પુરાવા પર આધારિત નથી. એકવાર પક્ષકારોએ નોટરી સમક્ષ સહી કરી અને સમાધાન થઈ ગયું હોય, તો એ ફરીયાદને તુરં છ કહેવાય નહીં. આ પાસાને ઉપરોક્ત દૃષ્ટિકોણથી જોવો પડશે કે આરોપીનો ઇરાદો માત્ર એટલા માટે ફરીયાદીને હેરાન કરવાનો હતો કે તેણી નીચલા જીવનવર્ગની હતી. આ હકીકત ફરીયાદ પક્ષ દ્વારા ચુક્તિસંગત સંશયની પેરે સાબિત થઈ નથી અને થઈ પણ શકતી નથી. તેથી, ઉક્ત નિષ્કર્ષ તર્કવિરુદ્ધ હોવાથી તેને પલટવું આવશ્યક છે અને આરોપીને લાભ આપવો પડશે. આવી કોઈ હકીકતી નિષ્કર્ષના અભાવે, માનનીય નીચલી અદાલતના ન્યાયાધીશ અધિનિયમની કલમ ૩-૧(૮) હેઠળ આરોપીને દોષિત ઠરાવી શકતા નહોતા અને ઠરાવવું પણ ન જોઈએ હતું. આ પરિસ્થિતિમાં, વર્તમાન અપીલ મંજૂર થવાને પાત્ર છે.

૧૭. પરિણામે, આ અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. માનનીય વિશેષ ન્યાયાધીશ, અદાલત નં. ૭, અમદાવાદ દ્વારા એટ્રોસિટી ફોજદારી કેસ નં. ૫/૧૯૯૫ માં તા. ૩૧.૭.૧૯૯૬ના રોજ પસાર કરાયેલ દોષસિદ્ધિ અને સજાનો વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશ આથી રદબાતલ અને બરતરફ કરવામાં આવે છે અને અપીલકર્તા-આરોપીને તેના વિરુદ્ધ લગાવવામાં આવેલા તમામ આરોપોમાંથી નિર્દોષ છૂટકારો આપવામાં આવે છે. જામીન અને જામીનખત મુક્ત

કરવામાં આવે છે. રેકર્ડ અને કાર્યવાહી તાત્કાલિક નીચલી અદાલતને પરત મોકલવામાં આવે. તે પહેલેથી જ જામીન પર હોવાથી, તેને જેલ સત્તાધિકારી સમક્ષ આત્મસમર્પણ કરવાની જરૂર નથી.

૧૮. મુખ્ય અપીલ મંજૂર થતાં, ફોજદારી પુનરીક્ષણ અરજી નં. ૩૦૩/૧૯૯૬ ગુણવત્તા વિનાની હોવાથી રદ કરવામાં આવે છે.

(કે.જે. ઠાકર, ન્યાયાધીશ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.